

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 273. Quid præterea notandum sit circa hanc obligationem Rei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

quæ negat per revocationem in extremo vitæ fa-[“]
ctam tolli vel infirmari denuntiationm antè fa-[“]
ctam, ut docet *Delrio l. 5. s. 5. Valent. d. 6. q. 13.*[“]
p. 4., is consequenter existimare poterit, denunci-[“]
antem in eo mortis articulo (saltem cum suo in-[“]
commodo, & sub peccato mortali) obligatum[“]
non esse ad revocationem, quia esset inutilis. Ita[“]
Tann. l. c. Licet ipse recte censeat, fundamentum[“]
istius sententiae minùs esse probabile.[“]

2. Monet idem *Tann. n. 105.* cavendum esse[“]
Confessario, ne vel importunè sàpius reo damna-[“]
to inculcat retractationem denuntiationis iniquè[“]
factæ; vel retractationem factam imprudenter, &[“]
cum scandalo evulget.[“]

Quæres. An reus teneatur revelare complices.[“]

Resþ. I. Si omnino occulti sint, nec aliis indiciis[“]
aut testimoniis convinci possint, non potest nec te-[“]
netur: si tamen vi tormentorum coactus prodat,[“]
ordinariè non peccabit, *Less. l. c. & Laym. l. 3.*[“]
t. 5. c. 5.[“]

Resþ. II. Si crimen sit exceptum, tenetur eti-[“]
am non rogatus; ideoque si nolit, secundùm *Nav.*[“]
non erit absolvendus.[“]

A D D E N D A.

Q. 273. *Quid præterea notandum circa hanc 1522
obligationem Rei. R. Seqq.*

§. I. An & quomodo reo licita sit æquivocatio
vel restrictio mentalis, videri debent dicta *l. 3. p. 1.*
à *n. 283.*

§. II. *Busenb.* *Resp. 3.* dicit non videri mortale,
si quis, ut tormenta gravia evitet, sibi imponat fal-¹⁵²³
sum crimen, ob quod morte plectatur; & id, præ-
ter citatos ab ipso, reputant probabile *Az. Val.*
Fff 5 *Laym.*

Laym. Lohn. Burgh. cent. I. cas. 100. Nec diffitentur *Diana, Lugo, Dicast.* de just. l. 2. t. 2. d. 12. n. 514., dicentes practicè teneri posse: sententia tamen opposita videtur probabilior, quam tenent etiam *Covarr. Mol. & alii*, ac probabiliorem fatetur *Dicast.*, nam qui mihi etiam consentienti imponeret falsum crimen, ne gravissima tormenta pateretur, si ideo occiderer, censeretur me moraliter occidere, & secundum dicta l. 3. p. 2. n. 9. faceret mihi injuriam, quia cedere non possum juri ad vitam, cuius dominus est Deus & non ego, ergo similiter ego mihi impnens tale crimen moraliter me occido. *Nec obstat*, quod ad conservandam vitam non teneat pati, v.g. abscissionem cruris, secundum dicta l. 3. p. I. n. 785., sed possim præeligere mortem, nam in hoc casu tantum permitto mortem meam, in illo autem mihi positivè infero, moraliter loquendo, ut etiam ille mihi positivè infert, qui me de falso criminis accusat, ob quod occidor. Facilius defendi potest cum *Sot. Salon. P. Nav. Dicast.*, quod reus conjectus in carcерem ob crimen non capitale possit ex zelo pœnitentiæ vel justitiæ aliud verum crimen suum occultum manifestare, ob quod afficiatur supplicio, nam alius licet posset eum de hoc accusare, si legitimè probare posset, ergo etiam reus, cum ejus accusatio & confessio sit sufficiens probatio, & sic censeretur tantum permettere mortem sibi ideo inferendam.

1524

§. III. Multi dicunt reum, qui negavit crimen, ob quod juridicè probatum afficitur supplicio, à Confessario obligandum, ut saltem in loco suppliæ fateatur, quia aliæ sequitur scandalum & infamia tum accusatoris tum Judicis; sed alii cum *Lugo* tenent oppositum, quia præsumptio pro tali sententia impedit scandalum, & credetur reus negare, eo quod putet se non teneri ad fatendum: quod au-

tem

tem non ideo fiat injuria accusatori , dixi l. 3. p. 2.
n. 1211.

ARTICULUS II.

1525

Quid licet reo circa fugam poena.

REsp. Quando sententia est materialiter injusta, " lata tamen secundum allegata & probata , et si " in conscientia non obliget , non potest reus Judici " positivè resistere ; tum ob scandalum ; tum quia " tali casu Judex habet jus sententiam exequendi , & " ad id tenetur. Ita communiter *Lef. Sanch. contra "*
Vict. Bon. Lugo d. 40. n. 39. " "

Dixi , *Positivè*: quia reo , etiam si verè reus sit, " licet ante & post sententiam , (quoad mortem , vel " poenam morti æquivalentem , v. g. perpetuum " carcerem) fugere. Ratio , quia quilibet tam ma " gnum jus habet ad vitæ suæ conservationem , ut " nulla potestas humana obligare possit ad eam non " conservandam , si spes commoda ostendatur : nisi " tamen bonum publicum aliud postulet. *Lef. l. 2. c. "*
31. d. 5. Vnde resolves, " "

I. Regulariter reo licet fugere, etiam si custos car " ceris grave damnum inde passurus sit, (saltem nisi " juraverit se mansurum) quia utitur suo jure, & nulli " facit injuriam. *Fili l. 40. n. 274. Azor, Lef. n. 31., "*
nisi tamen charitas aliud suadeat, ob damnum cu "
stodis præponderans. v. Bon. de præcept. d. 10. to. 2. "
9. 3. p. 2. n. 13. Lef. l. c. " "

II. Multò magis licet fugere , ne capiatur , vel " etiam à ministro apprehendente se excutere , non " tamen illi vim inferre, vulnerando, percutiendo, " &c. *Ibid. & Regin. l. 24. n. 4.* " "

III. Licet etiam , saltem in foro conscientiæ, cu " stodes (præcisâ vi & injuriâ) decipere, tradendo, v. " g. cibuna